

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Tomášova etika ctností z pohledu filosofie, teologie a psychologie

Autor práce: Bc. Pavel Kilbergr

Obor studia: Teologie

Posudek vypracoval: Prof. PhDr. Milan Nakonečný

Datum: 8. 5. 2016

Předmětná diplomová práce je svou podstatou tématem etiky a filosofie. Ačkoli jsem tuto práci se zájmem prostudoval celou, musím se ve svém posudku omezit jen na její psychologické aspekty, podané zejména v pasáži na str. 53-65 (kap. 3; 3.1 až 3.2 – 3. *Ctnosti v pohledu psychologie*; 3.1 *Vztah psychologie, filosofie a etiky*; 3.2 *Ctnosti ve světle psychologie osobnosti*). Podstatná psychologická hlediska obsahuje část 3.2.

Především bych chtěl zdůraznit, že v předmětné pasáži, aspektující psychologické problémy Tomášova pojetí ctností, se autor opíral o rozsáhlé a hluboké znalosti zejména psychologie osobnosti, ale také o empirické poznatky vývojové psychologie k problematice ontogenese morálky, dokázal se informovaně zamýšlet a nacházet nové pohledy na vztah psychologie a etiky a zejména na vztah psychologie a filosofie, tedy na tematiku, která je v současné psychologii, orientované především na kognitivistický a evolucionistický přístup, velmi nejednotná. Prokázal tím nejen značné vědomosti, ale i pozoruhodný tvůrčí přístup k novým pohledům na danou tematiku. Obtížnost tohoto jeho přístupu zvyrazňuje skutečnost, že, jak již bylo poznamenáno, psychologie je v tomto směru sama velmi nejednotná a že bylo třeba se vyhýbat psychologizaci daného tématu a současně vystihnout jeho psychologickou stránku. To se autorovi této práce podařilo v obdivuhodné míře.

Následující konkrétní připomínky nesnižují celkovou hodnotu autorem zpracovaného psychologického obsahu této práce a do jisté míry odrážejí ne vždy zcela jednoznačná hlediska na danou tematiku psychologie samotné.

str. 53: psychologie se snažila zbavit svých „*filosofických premis*“ až ve svých pozitivistických počátcích, nikoli ve „*svých počátcích*“ vůbec;

str. 55 dole: v daném schématu by měla být položka „osobnost“ v závorce; vizte zcela dole na str. 9 v citovaném pramenu;

str. 57: 2. odst. shora: mezi slova „úkol“ a „*vnitřní rovnováhu*“, by bylo vhodné vložit slovesa „*udržovat*“ a „*restaurovat*“ („úkol udržovat a restaurovat vnitřní rovnováhu“);

str. 59 nahoře: faktorová analýza faktory extrahuje (identifikuje) a přičítá jim určitou váhu, než že je jen „*měří*“.

str. 59 pod čarou: faktorování nepracuje se 300 faktory, ale vychází ze zhruba 300 měřitelných údajů o chování, z jejichž korelací faktory identifikuje.(extrahuje);

str. 62 schéma dole: druhá řádka schématu vyjadřuje sekvenci aktů ve vůli řízeném chování, takže by střední článek označený jako „*vůle*“ měl být označen spíše jako „rozhodování“.

Shora uvedené připomínky nijak nesnižují, jak již bylo uvedeno, vysokou hodnotu této práce a naopak by mohl být vysloven obdiv k řadě míst, v nichž autor této práce manifestoval pečlivou promyšlenou, přesnou analýzu daných jevů, např. na str. 62 je to analýza jevu volní regulace chování a jinde.

Práci, která v posuzované psychologické pasáži, nepochybně prokazuje autorovu informovanost, pečlivost a tvořivý přístup, hodnotím jako **výbornou**.

Prof. PhDr. Milan Nakonečný